

4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

UČEBNÍ OSNOVY

4.1 Prvouka

Časová dotace

- 1. ročník   2 hodiny
- 2. ročník   2 hodiny
- 3. ročník   3 hodiny

Celková dotace na 1. stupni je 7 hodin.

Charakteristika

Vyučovací předmět Prvouka je zařazen v 1., 2. a 3. ročníku 1. stupně základní školy. Výuka probíhá v kmenových třídách, popřípadě v odborných učebnách nebo formou vycházek a exkurzí v prostředí, které je vhodné k názornému osvojení poznatků. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností. Obsah předmětu je tvořen tematickými okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. [Součástí vzdělávacího obsahu tematického okruhu Lidé kolem nás je i seznámení s problematikou finanční gramotnosti.](#)

Cíle:

Prvouka rozvíjí u žáků pracovní návyky v jednoduché i týmové činnosti. Vede žáka k orientaci ve světě informací, rozšiřuje slovní zásobu v osvojovaných tématech. Žáci se učí pojmenovávat pozorované skutečnosti a formulovat vlastní názory a myšlenky. Žáci by měli poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, respektovat druhé a jednat na základě společně vytvořených, přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití. Předmět učí žáky plnit povinnosti a společné úkoly, utvářet si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a hledat možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně. V prvouce je žák veden k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí. Žáci se učí objevovat a poznávat všechno, co je zajímavé a v čem by mohli v budoucnu uspět. Žáci poznávají podstatu zdraví i příčin nemocí, jednat v situacích ohrožení vlastního zdraví a zdraví druhých. Žáci jsou vedeni k sebevědomému vystupování a jednání i v méně běžných situacích.

*Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce*

Výchovně vzdělávací strategie:

Převládající metody práce jsou názorně demonstrační (pozorování předmětů a jevů, předvádění činností a pokusů), praktické (návčik pracovních dovedností, práce s pomůckami) a slovní (vysvětlování, diskuse, dramatizace, práce s knihou).

V hodinách prvouky učitelé směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák používá různé metody učení, organizuje a řídí vlastní učení, vyhledává a třídí informace. Samostatně pozoruje a porovnává získané výsledky. Poznává význam dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni. Učí se chápat problémy a nesrovnalosti. Vyhledává různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému, a ověřuje správnost řešení problému.

Kompetence komunikativní

Žák využívá široké možnosti informačních a komunikačních prostředků. Rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události.

Kompetence sociální a personální

Žák rozvíjí schopnost pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání a zpracování informací. Podílí se na stanovení pravidel pro činnost skupiny a sám je dodržuje.

Kompetence občanské

Žák respektuje přesvědčení druhých lidí. Snaží se chápat základní vztahy v různých ekosystémech a v souvisejících enviromentálních problémech. Chápe význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

Žák zkoumá vlastnosti materiálů. Zná možná zdravotní a hygienická rizika při práci a snaží se je eliminovat. Učí se pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a hledá také vlastní postup.

*Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce*

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- OSV 1 Rozvoj schopností poznávání
- OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí
- OSV 6 Poznávání lidí
- OSV 7 Mezilidské vztahy

Výchova demokratického občana (VDO)

- VDO 1 Občanská společnost a škola
- VDO 2 Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá
- VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova (MuV)

- MuV 1 Kulturní diference
- MuV 2 Lidské vztahy

Environmentální výchova (EV)

- EV 1 Ekosystémy
- EV 2 Základní podmínky života
- EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EV 4 Vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV jsou rozpracovány do dílčích výstupů, kterých každý žák dosahuje podle svých schopností.

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

Roč.	Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Poznámky
1.		Místo, kde žijeme	
	<p>ČJS-3-1-01 rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá název školy • orientuje se ve školní budově • orientuje se v blízkém okolí školy a bydliště • popíše cestu do školy a zpět <p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec do obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří rozdíly mezi městem a vesnicí • dokáže vyprávět o svém domově, bydlišti a okolní krajině • používá název státu, popíše státní vlajku a vnímá náš stát jako součást Evropy <p>ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná některé významné budovy 	<p>škola</p> <p>společná prohlídka školní budovy</p> <p>domov, obec, bydliště, místní krajina</p> <p>vlajka jako státní symbol, náš stát jako součást evropského společenství</p>	<p>VDO 1, VMEGS 2</p> <p>Čj 1. ročník</p> <p>Vv 1. ročník</p>
		Lidé kolem nás	
	<p>ČJS-3-2-01 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže oslovit třídního učitele, ředitele školy a spolužáky jejich jmény • respektuje rozdílné osobnosti svých spolužáků • dodržuje základní normy společenského chování • rozlišuje nežádoucí formy chování <p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže si připravit pomůcky a uspořádat 	<p>vzájemné představování, chování lidí</p> <p>právo a spravedlnost, principy demokracie</p> <p>rodina</p> <p>soužití lidí, ohleduplnost, tolerance, povolání</p> <p>finanční gramotnost</p>	<p>OSV 2, OSV 6, OSV 7, MuV 2</p> <p>Čj 1. ročník</p> <p>Vv 1. ročník</p> <p>Dv 1. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>pracovní místo</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek ve svých věcech i kolem sebe • rozlišuje čas k práci a odpočinku • pozná povolání rodičů <p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vztazích mezi rodinnými příslušníky, zná své postavení v rodině • dokáže pomoci v domácnosti a lidem ve svém okolí • komunikuje s prodáváčem, dokáže zacházet s přidělenými penězi 		
		Lidé a čas	
	<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje dny v týdnu • rozlišuje čtyři roční období, dokáže je charakterizovat a popsat proměny přírody • vyjmenuje měsíce ročních období <p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná některé historické budovy v obci <p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše některé zvyky a tradice 	<p>orientace v čase roční doby tradiční zvyky kultura komunikace s dospělými a vrstevníky, možná rizika nebezpečí</p>	<p>Čj 1. ročník M 1. ročník Vv 1. ročník Dv 1. ročník</p>
		Rozmanitosti přírody	
	<p>ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší domácí a volně žijící zvířata • rozpozná některé stromy a volně rostoucí rostliny <p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné</p>	<p>poznávání živočichů a rostlin ochrana přírody</p>	<p>OSV 1, EV 4 Čj 1. ročník Hv 1. ročník Vv 1. ročník Pv 1. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <ul style="list-style-type: none"> • chová se ohleduplně k přírodě a živočichům 		
		Člověk a jeho zdraví	
	<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní hygienické návyky • orientuje se v základech správné životosprávy • dokáže se správně chovat u lékaře • popíše části těla • dodržuje zásady správné péče o chrup • pojmenuje běžná onemocnění <p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže přivolat pomoc při mimořádné situaci <p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje nejzákladnější dopravní značky a předpisy <p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>péče o zdraví režim dne, pracovní den školáka, aktivní formy využívání volného času správná výživa a pitný režim vhodné oblečení lidské tělo osobní bezpečí, tísňové linky, dopravní výchova</p>	<p>Čj 1. ročník Tv 1. ročník Pv 1. ročník</p>
2.		Místo, kde žijeme	
	<p>ČJS-3-1-01 vyznačí místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo</p>	<p>škola organizace výuky</p>	<p>VMEGS 1 Čj 2. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže si zapsat rozvrh hodin a orientovat se v něm • popíše svou cestu do školy a širší okolí školy • dokáže se pohybovat v nejbližším okolí svého bydliště, v síti obchodů a služeb <p>ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří její estetické hodnoty</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná kulturní a sportovní zařízení ve městě • vyhledá významné památky ve městě <p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje okolní obce • pojmenuje nejbližší řeku, přehradu • popíše jednoduchým způsobem okolní krajinu 	<p>okolí školy domov, obec, bydliště, místní krajina</p>	<p>Hv 2. ročník Vv 2. ročník</p>
	<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná základní pravidla slušného chování • dokáže slušně pozdravit, požádat o pomoc a poděkovat • orientuje se ve vztazích mezi rodinnými příslušníky v širší rodině • vysvětlí potřebu a význam použití přístrojů v domácnosti • vyjádří povinnosti členů rodiny • dokáže vyprávět o významných událostech v rodině • chápe jedinečnost každého člověka, jeho individuální zvláštnosti • používá peníze v běžných situacích 	<p>Lidé kolem nás</p> <p>chování a soužití lidí rodina, kultura stolování, rodinný stůl, způsoby podávání stravy povinnosti členů rodiny hodnota práce povolání člověk jako individualita, mezi námi žijí tělesně a smyslově postižení lidé romská národnost, výchova k rasové snášenlivosti a toleranci rizikové situace, rizikové chování etické zásady předcházení konfliktům zvládání vlastní emocionality přátelství, kamarádství, kulturní slovník způsoby placení</p>	<p>OSV 2, OSV 7, MuV 1 Čj 2. ročník Vv 2. ročník Pv 2. ročník Dv 2. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže si vážit výsledků své vlastní práce i práce ostatních vysvětlí význam některých povolání 		
		<p>Lidé a čas</p>	
	<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, rozlišuje kalendářní a školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost <p>ČJS-3-3-02 interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p> <ul style="list-style-type: none"> převypráví regionální pověst <p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> pozoruje a popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích 	<p>orientace v čase denní režim kultura – místní pověst pozorování a popis proměn přírody během roku</p>	<p>OSV 1 Čj 2. ročník M 2. ročník Vv 2. ročník</p>
		<p>Rozmanitosti přírody</p>	
	<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <ul style="list-style-type: none"> má povědomí o významu životního prostředí rozlišuje jednotlivá prostředí – les, louka, pole, zahrada zapojuje se aktivně do třídění odpadu a sběru druhotných surovin <p>ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje domácí a hospodářská zvířata pozná vybraná volně žijící zvířata a ptáky zná některé živočichy chované pro radost rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté 	<p>životní prostředí ochrana životního prostředí, hospodaření s odpady domácí, hospodářská a volně žijící zvířata stromy, byliny, zemědělské plodiny pokoje rostliny životní podmínky rostlin</p>	<p>EV 3 Čj 2. ročník M 2. ročník Hv 2. ročník Vv 2. ročník Pv 2. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny popíše význam pokojových rostlin dokáže o ně pečovat a pozná jejich životní podmínky 		
		Člověk a jeho zdraví	
	<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje hygienu • dokáže sestavit zdravý jídelníček • ošetří drobné poranění <p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže správně přejít vozovku • dodržuje základní pravidla pro chodce • pojmenuje vybrané dopravní značky • předchází a vyhýbá se nebezpečným situacím <p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>péče o zdraví zdravá výživa jednoduché ošetření drobného poranění, práce s lékárníčkou ochrana před infekcemi prevence nemocí a úrazů základy sexuální výchovy - vztahy v rodině, partnerské vztahy osobní bezpečí, tísňové linky dopravní výchova</p>	<p>Čj 2. ročník TV 2. ročník Pv 2. ročník</p>
3,		Místo, kde žijeme	
	<p>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<p>prostředí domova, orientace v místě bydliště prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy</p>	<p>Čj 3. ročník Hv 3. ročník Vv 3. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p> <p>ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p>	<p>riziková místa a situace obec, místní krajina okolní krajina (oblast, region), mapa vlasti, názvy a vymezení území, orientace podle světových stran ČR jako součást EU, státní symboly, prezident, armáda ČR, sousední státy zemský povrch a jeho tvary, ovzduší, vodstvo na pevnině počasí, teplo, srážky</p>	
	<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <ul style="list-style-type: none"> • má povědomí o principech soužití s minoritami • zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz • na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje <p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <p>rodina chování lidí soužití lidí, respekt k identitám, soužití s minoritami, právo a spravedlnost zdravé projevy sebevědomí, empatie a pomoc druhým způsoby placení rozpočet domácnosti</p>	<p>OSV 2, OSV 7, VDO 2 Čj 3. ročník Vv 3. ročník</p>
		<p>Lidé a čas</p>	
	<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže uvést základní údaje z historie a současnosti obce • uvádí základní přehled místních historických 	<p>současnost a minulost v našem životě kultura regionální památky – radnice, muzeum, divadlo</p>	<p>Čj 3. ročník M 3. ročník Vv 3. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>památek</p> <p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše některé místní lidové zvyky 		
		Rozmanitosti přírody	
	<p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p> <ul style="list-style-type: none"> pozoruje, rozlišuje a popíše některé vlastnosti a změny látek užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, hmotnost, objem, teplotu, čas rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny <p>ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede základní podmínky života dokáže rozdělit živočichy na savce, ptáky, obojživelníky, ryby, hmyz uvádí hlavní rozlišovací znaky a popíše stavbu těla vybraných živočichů dokáže popsat rozdíly v rozmnožování jednotlivých skupin živočichů rozlišuje domácí a hospodářská zvířata zařadí vybrané živočichy do příslušného přírodního společenství pojmenuje části rostlin popíše projevy života rostlin pozná vybrané druhy plodů a semen, jejich význam rozlišuje vybrané kvetoucí a nekvetoucí 	<p>vlastnosti a změny látek – barva, rozpustnost, hořlavost, chuť</p> <p>voda a vzduch</p> <p>koloběh vody</p> <p>nerosty, horniny a půda</p> <p>vážení a měření</p> <p>živá a neživá příroda</p> <p>životní podmínky</p> <p>živočichové, jejich životní podmínky, rovnováha v přírodě</p> <p>lesy, pole, louky, vodní zdroje</p> <p>rostliny, jejich životní podmínky, rovnováha v přírodě</p> <p>rizika v přírodě, mimořádné události</p>	<p>OSV 1, EV 1, EV 2</p> <p>Čj 3. ročník</p> <p>M 3. ročník</p> <p>Hv 3. ročník</p> <p>Vv 3. ročník</p> <p>Pv 3. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<p>rostliny a dřeviny</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vybrané hospodářské a léčivé rostliny • pojmenuje běžné jedlé a jedovaté houby <p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a s nimi spojená rizika • má povědomí o významu životního prostředí pro život lidí 		
		Člověk a jeho zdraví	
	<p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici • orientuje se ve výbavě pro cyklisty <p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše části lidského těla • popíše kostru 	<p>lidské tělo – stavba, základní funkce a projevy, barva pleti</p> <p>péče o zdraví, prevence infekčních chorob</p> <p>zdravá výživa, energetická potřeba organismu, reklama a výživová doporučení odborníků, vhodná skladba a skladování potravin</p> <p>osobní bezpečí, vhodná místa pro hru, bezpečná cesta do školy</p> <p>návykové látky</p> <p>nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p>	<p>Čj 3. ročník Vv 3. ročník Tv 3. ročník Pv 3. ročník</p>

Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova
Školní vzdělávací program pro ZV Ruku v ruce

	<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o funkci svalů, vnitřních a smyslových orgánů • dokáže vysvětlit význam aktivního pohybu pro zdraví člověka • orientuje se ve složkách zdravé výživy		
--	---	--	--